

วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม : ผลกระทบ แนวโน้ม และการช่วยเหลือ ในสังคมโลกไร้พรมแดน

Unwanted Teenage Pregnancy: Impact, Trends, and Help in a Boundless Global Society

สมดี อนันต์ปฏิวะ* สุทธิ หนองอาหลี** ปรียะดา ภัทรสัจจธรรม**

Somdee Ananpatiwet* Suree Nungalee** Preeyada Phattarasatjatum**

บทคัดย่อ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสังคมปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตในยุคโลกาภิวัตน์ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อบุคคลทุกวัย โดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่มีการใช้ข้อมูลข่าวสารในโลกไร้พรมแดนหลายช่องทางจากสื่อต่างๆ ทั้งทางออนไลน์ในหลายรูปแบบ ลักษณะนี้ทำให้วัยรุ่นชายและหญิงติดต่อกันได้ง่ายและรวดเร็ว นำไปสู่ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่น ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่น ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีหลายสาเหตุที่ก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น อาทิ ความไม่รู้เท่าทันในข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะล่อลวง การขาดการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างรอบด้าน และระบบการให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพอาจยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้การตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นไทยในโลกไร้พรมแดนนี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง การป้องกันและให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมจึงควรเน้นถึงการช่วยให้วัยรุ่นมีความรู้เท่าทันต่อสื่อที่เป็นความเสี่ยงก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ การมีครอบครัวและชุมชนที่เข้มแข็งในการป้องกันการตั้งครรภ์ การส่งเสริมด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพแก่วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม รวมทั้งมีนโยบายระดับประเทศและแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมในเชิงรุกมากขึ้น

คำสำคัญ : วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม สังคมโลกไร้พรมแดน

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

** อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

ABSTRACT

The advancement of information and communication technology in today's society, its impacts effect the way of life both positive and negative aspects for people of all ages in globalization. In particular, adolescents are infused with inflectional information in a multi-channel without boundaries to access online communications in many forms. This makes it easy for teenage boys and girls easier and faster to contact each other that leads to premature sexual problems and causes unwanted teenage pregnancy. This is one of the problems that has had a major negative impact on teens, families, communities, societies, and nations. There are predisposing factors that cause unwanted teenage pregnancy, such as ignorance in the information that is enticing; lacking of knowledge in comprehensive sexuality education; effectiveness of health care system may be not enough. As a result, unwanted teenage pregnancy among Thai adolescents in this borderless world are likely to continue to grow. So the prevention and care for this target group should emphasize on knowing tricks with media literacy at risk for pregnancy; strong family and community in preventing pregnancy; promotion of education and occupation for unwanted teenage pregnancy. In addition, it has national policies and guidelines that are effective in preventing and helping teens with proactive ways.

Keywords : Unwanted Teenage Pregnancy, Boundless Global Society

* Assistant Professor, Deputy Dean, Faculty of Nursing Science, St Theresa International College

** Lecturer, Faculty of Nursing Science, St Theresa International College

บทนำ

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสังคมโลกไร้พรมแดนในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้คนในสังคมต้องเผชิญกับภาวะของการปรับตัวไม่ทันกับคลื่นการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก (Future shock) ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อผู้คนในสังคม มีปัญหาจำนวนมากที่เกิดขึ้นกับเด็กและวัยรุ่นไทยจากการเปลี่ยนไปในโลกยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคของสังคมโลกไร้พรมแดน วัยรุ่นทั้งชายและหญิงมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่ง่ายและรวดเร็วกว่าในอดีต การเปลี่ยนแปลงของการติดต่อสื่อสารและการรับข้อมูลอย่างไม่มีขอบเขตในโลกไร้พรมแดนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ได้ส่งผลกระทบต่อเชิงลบเกิดขึ้นหลายประการทั้งต่อตัววัยรุ่น ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติมาอย่างต่อเนื่อง ผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยอย่างมาก โดยเฉพาะปัญหาที่เกิดจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นไทย โดยสาเหตุที่เป็นปัจจัยเสี่ยงให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมนี้ ยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ทำให้แนวโน้มของอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมในประเทศไทยยังมีความไม่ชัดเจนถึงทิศทางที่จะเปลี่ยนไปในอนาคต ดังรายงานการสำรวจ¹ พบว่า อัตราการคลอดในวัยรุ่นของประเทศไทยนั้นเริ่มมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในระหว่าง พ.ศ. 2546-2555 โดยอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน เพิ่มจาก 39.2 เป็น 53.4 ส่วนอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน เพิ่มจาก 0.7 เป็น 1.8 ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับของวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมเป็นอันดับต้นๆ ของโลก โดยผลการสำรวจขององค์การอนามัยโลก พบว่า

ภาวะแทรกซ้อนของปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมนี้เป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับสองของวัยรุ่นหญิงทั่วโลกในช่วงอายุ 15 – 19 ปี² จึงเห็นได้ว่าประเด็นปัญหาดังกล่าวได้กลายเป็นปัญหาระดับชาติ ดังนั้น จึงมีหลายหน่วยงานตระหนักถึงความรุนแรง และได้เข้ามาแก้ไขปัญหาร่วมกัน หลังจากนั้น ในระหว่าง พ.ศ. 2556-2558 อัตราการคลอดในวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มอายุ มีแนวโน้มลดลงเท่ากับ 44.8 ต่อประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี 1,000 คน และ 1.5 ต่อประชากรหญิงอายุ 10-14 ปี 1,000 คน สถิติของปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัญหานี้หากได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสม จะช่วยให้แนวโน้มของความรุนแรงและผลกระทบทางลบที่เกิดจากปัญหาดังกล่าวลดน้อยลงได้

ถึงแม้ว่าวัยรุ่นจะได้รับการช่วยเหลืออย่างมากจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ความรวดเร็วและการเข้าถึงการสื่อสารทางออนไลน์ในรูปแบบต่างๆ เหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นไทยเช่นกัน โดยพบว่า มีปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นกับวัยรุ่นไทยในปัจจุบันจำนวนมาก โดยเฉพาะการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ส่งผลให้เกิดการทำแท้งและการทิ้งบุตร^{1,3-4} ปัญหาเหล่านี้จะมีแนวโน้มอย่างไรต่อไป หากคนในสังคมยังขาดความตระหนักในการให้ความช่วยเหลืออย่างจริงจัง การตั้งรับอาจไม่ช่วยให้ปัญหานี้ลดน้อยลง เพราะปัญหาการตั้งครรภ์เป็นปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่อยากทดลองอยากเรียนรู้ โดยไม่ค่อยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง เป็นพฤติกรรมที่ห้ามยาก และเป็นการยากที่จะให้วัยรุ่นอยู่ในสายตาของครอบครัวได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เป็นอยู่ในสังคมโลกไร้พรมแดนนี้ เป็นปัจจัยเสี่ยงหนึ่งที่ส่งผลให้แนวโน้มของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นสูงขึ้น ซึ่งจากการ

ทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นว่าวัยรุ่นได้ใช้สื่อทางออนไลน์หลายรูปแบบติดต่อสื่อสารกัน ผลการศึกษาได้สรุปรูปแบบหนึ่งของปฏิสัมพันธ์สู่การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นเป็น 4 ระยะ⁵ ได้แก่ 1) มือถือสัมพันธ์ 2) การตกลงเป็นแฟนกัน 3) คิดไม่ทันไม่ทันคิด และ 4) เลยตามเลย และมีการศึกษาจำนวนหนึ่งชี้ให้เห็นว่า การสื่อสารในยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนนี้ได้ส่งผลให้เกิดแนวโน้มของการตั้งครรภ์ที่สูงขึ้นในปัจจุบันและอนาคต⁶⁻⁸ การป้องกันและให้ความช่วยเหลือปัญหาวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมนี้ จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมากในขณะนี้และในอนาคต เนื่องด้วยเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและยากแก่การแก้ไข ต่างจากประเด็นสุขภาพอื่นๆ เป็นความจำเป็นที่บุคลากรด้านสุขภาพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความร่วมมือกันในการให้ความช่วยเหลือและดูแลวัยรุ่นและครอบครัวอย่างจริงจัง⁹ ดังนั้น วัตถุประสงค์ของบทความนี้ จึงมุ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงผลกระทบแนวโน้ม และการให้ความช่วยเหลือการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นไทย ในยุคที่มีความเสี่ยงจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยเฉพาะด้านสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสำคัญ เพราะเป็นความเสี่ยงที่ทำให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นไทยที่สูงขึ้นเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโลกปัจจุบัน ช่วยให้วัยรุ่นได้รู้จักและมีความสัมพันธ์ทางเพศได้ง่ายกว่าในอดีตที่ผ่านมา วัยรุ่นและเยาวชนไทยกำลังเผชิญกับปัญหาต่างๆ อาทิ การมีเพศสัมพันธ์เมื่อมีอายุน้อย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การตั้งครรภ์ไม่พร้อม การทำแท้ง ค่านิยมในการล่าแต้ม/การเปลี่ยนคู่นอน การล่วงละเมิดทางเพศและถูกระงับการรุนแรง อีกทั้งยังเกิดโรคทางเพศสัมพันธ์ เช่น เอดส์ กามโรค¹⁻³ การตั้งรับโดยการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ อาจไม่เพียงพอที่จะป้องกันและให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นกลุ่มนี้

ได้จริง เป็นความจำเป็นที่บุคลากรที่มีสุขภาพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและช่วยเหลืออย่างจริงจังในยุคการสื่อสารไร้พรมแดนนี้

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในสังคมโลกไร้พรมแดน

องค์การอนามัยโลกได้ให้ความหมายของการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นว่า² หมายถึงผู้ที่มีอายุ 10-19 ปี โดยถืออายุ ณ เวลาที่คลอดบุตร สามารถแบ่งเป็นวัยรุ่น (adolescents) คือ ช่วงอายุ 15-19 ปี และวัยรุ่นตอนต้นหรือวัยรุ่นแรกเริ่ม (younger adolescents) คือ ช่วงอายุ 10-14 ปี และ “วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม” หมายถึง วัยรุ่นที่มีอายุเกิน 10 ปี แต่ยังไม่ถึงวัยสืบพันธุ์ ที่ตกอยู่ในสถานการณ์ของการตั้งครรภ์ที่ไม่ได้ตั้งใจ ไม่ได้วางแผนการตั้งครรภ์ และมีความไม่พร้อมในการแสดงบทบาทของความเป็นมารดา ด้วยความไม่พร้อมในเรื่องต่างๆ เช่น วุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ เศรษฐกิจ การยอมรับจากบุคคลรอบข้าง โดยเฉพาะสามีและครอบครัว ฯลฯ ส่วนสังคมโลกไร้พรมแดนในบทความนี้ หมายถึงโลกแห่งการติดต่อสื่อสาร เพื่อการติดต่อและเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ของทั่วโลกอย่างไร้ขอบเขต ไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ และการสื่อสารมีลักษณะรวดเร็วฉับไว โลกไร้พรมแดนนี้ ได้ส่งผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบให้กับบุคคลทุกวัย คนในยุคโลกาภิวัตน์ต้องมีการปรับตัวเรียนรู้เทคโนโลยีที่เข้ามาในชีวิตอยู่ตลอดเวลา การปรับตัวที่นับว่ายากลำบากมากที่สุด น่าจะเป็นการปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไป จนเหมือนคนในบางสังคมจะเกิดภาวะการปรับตัวไม่ทันต่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ก้าวล้ำนำยุคไปอย่างรวดเร็วเช่นนี้ ความรวดเร็วของการแพร่กระจายของ

ข้อมูลข่าวสารในยุคสังคมโลกไร้พรมแดนนี้ มีประโยชน์อย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม โดยสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตในโลกยุคปัจจุบันและอนาคต ช่วยให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาในการเดินทาง ประหยัดเงิน ในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งได้รับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก ในทุกมุมมองทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และด้านอื่นๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก จึงเห็นได้ว่า ผู้คนในสังคมได้ให้การยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างกว้างขวาง ในรูปแบบของการใช้ โทรศัพท์มือถือหรือทางอินเทอร์เน็ต ผ่านช่องทางเชื่อมต่อที่หลากหลาย เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ อินสตาแกรม อีเมล เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม ในช่วงหลังนี้ เราจะเห็นถึงโทษของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มากขึ้น เพราะสังคมโลกที่มีการแพร่กระจายของ ข้อมูลข่าวสารยุคไร้พรมแดนเช่นนี้ เป็นการเปิดโอกาส ให้ผู้คนทั่วโลกเข้าถึงข้อมูลระหว่างกันมากขึ้น ปัญหา ต่างๆ ผุดขึ้นให้เห็นอย่างมาก เช่น การล่อลวงกัน การทำร้ายกันด้วยการให้ข้อมูลทางออนไลน์ในเชิงลบ และความเสียหายอื่นๆ ที่มีลักษณะต่างจากอดีต ที่ข้อมูลข่าวสารยังไม่มีอิทธิพลต่อผู้คนในสังคมโลก มากเท่านี้ ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่เราทุกคนต้อง กลับมาดูแลซึ่งกันและกันให้มากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่ม วัยรุ่น ซึ่งเป็นกลุ่มวัยที่อยู่ในรอยต่อของการเป็นเด็ก และกำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลง ทางกายและมีความเปราะบางทางจิตใจอย่างมาก และเป็นวัยที่มีความสนใจทางเพศโดยใช้สื่อทาง ออนไลน์สูงขึ้น^{7,10}

จากการศึกษาข้อมูลของวัยรุ่นตั้งครุภไม่พร้อมมาอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นที่ผู้ให้ความช่วยเหลือวัยรุ่น ต้องเข้าใจร่วมกันว่า เรื่องเพศสัมพันธ์

ของเยาวชนเป็นเรื่องที่ห้ามยาก ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องคงต้องเปิดใจรับและใส่ใจเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในหมู่วัยรุ่นที่อยู่ในโลกไร้พรมแดนนี้มากขึ้นกว่าในอดีต เพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปกำลังส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของวัยรุ่นไทยอย่างน่าเป็นห่วงและน่าติดตาม แนวโน้มว่าจะเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะเช่นไร ซึ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะด้านการสื่อสาร ได้แทรกซึมไปในบุคคลทุกช่วงวัย วัยรุ่นเป็นวัยที่ใช้เครื่องมือสื่อสารทางสื่อออนไลน์จำนวนมาก และมีหลากหลายช่องทางที่วัยรุ่นและเยาวชนไทยจะเข้าถึงสื่อลามกหรือการถูกล่อลวง เช่น การอ่านการ์ตูนลามก และการอ่านเรื่องเล่าทางเพศ ซึ่งจะเป็นที่สนใจของเด็กและเยาวชน เพราะกำลังอยู่ในช่วงวัยที่มีความต้องการและมีความสนใจในเรื่องเพศตามพัฒนาการในการเรียนรู้ นอกจากนี้ อาจพบเจอประสบการณ์หรือถูกล่อลวงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมทางเพศในทางที่ไม่ถูกไม่ควร และอาจเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบตามสื่อที่ได้พบเห็นจนกลายเป็นปัญหาต่อสังคมได้⁸

จากข้อมูลข้างต้น ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ของความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโลกไร้พรมแดนนี้ชัดเจนขึ้น การเข้าถึงง่ายและความรวดเร็วของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ไม่เพียงแต่ให้ผลทางบวก แต่ยังให้ผลในทางลบเช่นกัน เพราะกลับเป็นช่องทางที่ทำให้วัยรุ่นชายและหญิงได้ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างง่ายดาย และมีเพศสัมพันธ์ต่อกันอย่างยากที่จะควบคุม ส่งผลให้เกิดแนวโน้มของการตั้งครุภในวัยรุ่นที่สูงขึ้น ซึ่งการตั้งครุภไม่พร้อมในวัยรุ่นนี้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อตัววัยรุ่นและบุตรในครุภครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

ผลกระทบของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นไทย

การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นกำลังเป็นปัญหาสำคัญอย่างมากของสังคมไทย โดยเฉพาะวัยรุ่นที่หันมาสนใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันสมควร จากอิทธิพลของสื่อและการสื่อสารในสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ยั่วยุและเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้ง่ายขึ้น จากการรายงานขององค์การอนามัยโลก¹¹ พบว่า แต่ละปีจะมีวัยรุ่นที่คลอดบุตรอยู่ถึงประมาณ 16 ล้านคน โดยอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 15-19 ปี และพบว่าเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย ประเด็น “การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น” จึงเป็นประเด็นสำคัญอันดับต้นๆ ของประเทศไทยที่มีความรุนแรงของปัญหาอย่างต่อเนื่อง ที่ส่งผลกระทบนำไปสู่ภาวะด้อยคุณภาพหลายด้าน ทั้งด้านสุขภาพของวัยรุ่นและทารก/บุตรในครรภ์ ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะปัญหาด้านสุขภาพของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการที่วัยรุ่นเหล่านี้ทำแท้งด้วยวิธีการที่ไม่ปลอดภัยและเกิดภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายถึงชีวิต^{2,4,12} จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่ผ่านมา ผู้เขียนขอสรุปผลกระทบหลายมิติที่ได้สร้างปัญหาอย่างมากต่อตัววัยรุ่น ทารกหรือบุตรในครรภ์ ครอบครัวของวัยรุ่น ชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ ดังนี้

มิติที่ 1 ผลกระทบต่อวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมและบุตร

1.1 ความเจ็บป่วย/การเสียชีวิตของวัยรุ่นและบุตร ภาวะแทรกซ้อนของวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมที่สำคัญ เป็นความเสี่ยงจากการทำแท้งผิดกฎหมาย โดยเฉพาะในประเทศที่มีข้อจำกัดทางด้านกฎหมายและการเข้าถึงบริการการทำแท้งที่ปลอดภัย โดยกฎหมายไม่อนุญาตให้มารดาที่ไม่พร้อมตั้งครรภ์ สามารถรับบริการยุติการตั้งครรภ์ได้อย่างถูกกฎหมายนั้น จะทำให้การเข้าถึง

บริการทำได้ยาก ดังนั้นภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งจากสถานบริการที่ไม่ได้มาตรฐานและไม่ปลอดภัยจึงมีมากขึ้น¹³ จากผลการสำรวจในโรงพยาบาลทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี 2558¹ พบว่า มีผู้ป่วยเข้ารับการรักษา ให้ข้อมูลว่า แท้งเองร้อยละ 56.9 และทำแท้งร้อยละ 43.1 ผู้ป่วยทำแท้งมีสถานภาพ นักเรียน/นักศึกษาถึงร้อยละ 28.6 โดยข้อมูลสุขภาพของผู้ป่วยทำแท้งพบว่า ไม่ตั้งใจให้ตั้งครรภ์ครั้งนี้ถึงร้อยละ 92.6 และไม่ได้คุมกำเนิดด้วยวิธีใดๆ ร้อยละ 41.3 โดยเหตุผลด้านเศรษฐกิจ/สังคม/ครอบครัวที่ทำให้หญิงตัดสินใจทำแท้งมากที่สุด คือ ปัญหาทางด้านการเงิน ร้อยละ 58.3 รองลงมาเป็นปัญหาการตั้งครรภ์เป็นอุปสรรคต่ออาชีพร้อยละ 31.1 และปัญหาที่ยังเรียนไม่จบร้อยละ 30 ทั้งนี้ เนื่องจากวัยรุ่นกลุ่มนี้ไม่ต้องการลาออกจากโรงเรียน และไม่ต้องทำให้พ่อแม่ทราบว่าตนเองตั้งครรภ์ ทำให้เกิดการเสียชีวิตจากการคลอดบุตร/ทำแท้ง ความเจ็บป่วยและความพิการของวัยรุ่นและบุตร นอกจากภาวะแทรกซ้อนจากการทำแท้งแล้ว จากการวิเคราะห์ผลของหลายการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า วัยรุ่นมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อน/เพิ่มความเสี่ยงจากการตั้งครรภ์หลายปัญหา¹³ เช่น ภาวะซีดในขณะตั้งครรภ์ (15 จากทั้งหมด 28 การศึกษา) การติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (2 การศึกษาพบว่าเพิ่มความเสี่ยง) ภาวะตกเลือดหลังคลอด (3 จากทั้งหมด 8 การศึกษา) และการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นยังเพิ่มความเสี่ยงต่อทารก โดยพบว่า ทารกเสียชีวิตหลังคลอดภายใน 7 วัน (18 จากทั้งหมด 27 การศึกษา) ทารกคลอดก่อนกำหนด (45 จากทั้งหมด 61 การศึกษา) ทารกแรกคลอดน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม (37 จากทั้งหมด 51 การศึกษา) และทารกมีความผิดปกติแต่กำเนิด (5 จากทั้งหมด 9 การศึกษา) นอกจากนี้ วัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม

ยังมีปัญหาทางจิตใจ โดยวัยรุ่นจะประสบกับภาวะของความสับสน คับข้องใจ ความวิตกกังวลอย่างรุนแรง และซึมเศร้าเมื่อทราบว่าตนเองตั้งครรรภ์ โดยเฉพาะในกรณีที่เด็กผู้หญิงถูกบังคับให้มีเพศสัมพันธ์ อาจจะทำให้รู้สึกว่ามีมลทินเนื่องจากการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่น ซึ่งจากผลการศึกษาขององค์การอนามัยโลก² พบว่า ครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยผู้ใหญ่ที่มีความผิดปกติทางจิตทั้งหมด จะเริ่มปรากฏอาการเมื่ออายุ 14 ปี แต่บุคคลกลุ่มนี้ส่วนมากมักไม่ได้รับการตรวจวิเคราะห์และไม่ได้รับการบำบัดรักษา

1.2 การสูญเสียโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ การตั้งครรรภ์เป็นสาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นที่เป็นนักเรียนต้องหยุดเรียนหรือเลิกเรียน แม้จะไม่มีข้อห้ามไม่ให้นักเรียนที่ตั้งครรรภ์ไปเรียนหนังสือที่โรงเรียน แต่การตั้งครรรภ์เป็นเหตุให้เสื่อมเสียชื่อเสียงของครอบครัว ทำให้รู้สึกอับอาย เนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้แต่งงานเป็นพฤติกรรมที่ผิดจารีตสังคัม ผู้ปกครองมักไม่ต้องการให้นักเรียนไปโรงเรียนในขณะที่ตั้งครรรภ์ นักเรียนจึงต้องหยุดเรียนหรือเลิกเรียนไปโดยปริยาย จากการศึกษาที่ผ่านมาพบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการตั้งครรรภ์ไม่พร้อม โดยมารดาวัยรุ่นมีโอกาสสูงที่จะหยุดการศึกษากลางคันหรือเรียนไม่จบ เนื่องจากในหลาย ๆ ประเทศ การตั้งครรรภ์ในขณะที่เป็นนักเรียนยังไม่เป็นที่ยอมรับ เป็นเรื่องน่าอับอาย ทำให้หญิงวัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์ถูกบังคับทั้งทางตรงหรือทางอ้อมให้ออกจาก โรงเรียน โดยมีการออกจากโรงเรียนกลางคันถึงร้อยละ 30¹⁴ ซึ่งการที่วัยรุ่นหญิงเลิกเรียนตั้งแต่อายุยังน้อย ส่งผลให้ไม่สามารถหางานที่ดีมีรายได้สูงตามที่ต้องการได้ การเลิกเรียนกลางคันของวัยรุ่นได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องในระยะยาว โดยเฉพาะหากฝ่ายชายมีอายุใกล้เคียงกันและยังมีสภาพเป็นนักเรียน ไม่มีรายได้ ไม่พอกับรายจ่าย ส่งผลให้เกิดปัญหาการเงินในครอบครัว

มิติที่ 2 ผลกระทบต่อครอบครัวของวัยรุ่น

ครอบครัวได้รับความอับอายและมีปัญหาเศรษฐกิจ พ่อแม่ที่มีลูกตั้งครรรภ์ไม่พร้อมจะรู้สึกอับอาย ผิดหวังและเสียใจ ผู้ปกครองอาจให้วัยรุ่นออกจากโรงเรียนและแต่งงานเพื่อรักษาชื่อเสียง จากความไม่พร้อมด้านร่างกายและจิตใจ ขาดวุฒิภาวะขาดประสบการณ์ ขาดชีวิตอิสระ และไม่มีความที่ทำได้ไม่เพียงพอ เพราะเรียนมาน้อย จึงทำให้เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจกลายเป็นภาระของพ่อแม่ทั้งสองฝ่าย¹⁴ และบ่อยครั้งที่พบว่า พ่อแม่ของฝ่ายชายไม่ให้การยอมรับวัยรุ่นตั้งครรรภ์ไม่พร้อมและบุตรในครรรภ์ ส่งผลให้มีความขัดแย้งในชีวิตคู่ของวัยรุ่นอย่างมาก แรงกดดันจากครอบครัวและชุมชนนำไปสู่ความพยายามของวัยรุ่นในการยุติการตั้งครรรภ์ แม้ว่าจะเป็นสิ่งผิดกฎหมายและไม่ปลอดภัย จึงเป็นผลกระทบทางลบต่อชีวิตครอบครัวและการประกอบอาชีพ

มิติที่ 3 ผลกระทบต่อชุมชน/สังคม/ประเทศชาติ

ผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ และเป็นภาระต่อระบบสาธารณสุขไทย เป็นความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ในขณะที่ประเทศไทยเป็นประเทศในอันดับต้นๆ ของโลกที่มีวัยรุ่นตั้งครรรภ์ไม่พร้อม^{2,7} การตั้งครรรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นจำนวนมากเช่นนี้ อาจส่งผลให้เกิดความสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคตได้

ดังนั้น ปัญหาของวัยรุ่นตั้งครรรภ์ไม่พร้อมจำนวนมากในประเทศไทย ได้ส่งผลกระทบในทุกมิติต่อวัยรุ่นและครอบครัว เป็นปัญหาที่มีแนวโน้มสูงขึ้นและได้สร้างปัญหาอย่างมากต่อสังคม โดยเฉพาะการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัยและทอดทิ้งทารก

ที่พบเห็นมากขึ้นในสังคมไทย เป็นความท้าทายของทุกคนในการร่วมกันป้องกันและให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงนี้อย่างจริงจัง เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเด็กและวัยรุ่นในอนาคตของประเทศไทยต่อไป ซึ่งการป้องกันและการให้ความช่วยเหลือปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นกลุ่มนี้จะมี ความยากลำบากมากขึ้นกว่าในปัจจุบันหรือไม่ ยังเป็นคำถามที่ต้องติดตามแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นไทยในยุคการสื่อสารไร้พรมแดนนี้ อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยเสี่ยงและแนวโน้มของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นในสังคมโลกไร้พรมแดน

ปัจจัยเสี่ยงของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยนี้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยเสี่ยงหลายด้าน อาทิ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างไม่มีขีดจำกัดและขาดการควบคุมที่ดีพอ ร่วมกับการมี generation ของวัยที่แตกต่างกันระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่น⁷ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างวัยรุ่นไทยกับครอบครัว ซึ่งในปัจจุบันจะเป็นครอบครัวเดี่ยวที่พ่อแม่มีเวลาให้ลูกวัยรุ่นไม่มากเหมือนในอดีต บทความนี้ได้สรุปปัจจัยเสี่ยงที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นไทยมีการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในสังคมโลกไร้พรมแดนใน 3 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

(ก) ความไม่เท่าทันข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะของการล่อลวง นำวัยรุ่นไปสู่สังคมแห่งการถูกหลอกลวงได้ง่ายขึ้น โดยการใช้สื่อ/ภาพยนตร์/ของเสพติดและสิ่งมีนเมาที่กระตุ้นความรู้สึกทางเพศและความอยากรู้อยากลอง ซึ่งเป็นธรรมชาติของวัยรุ่นตามพัฒนาการที่เด่นชัดในช่วงวัยนี้ ที่มีความเปราะบางทางจิตใจ และการเชื่อคนง่าย เช่น ต้องมีเพศสัมพันธ์ในวันวาเลนไทน์ ใครไม่มีแฟนอายุ

ความไม่ใส่ใจอนามัยเจริญพันธุ์ของตนเอง ขาดความสามารถในการต่อรองเรื่องเพศ³⁻⁴ ปัจจัยเหล่านี้เป็นความล่อแหลมที่วัยรุ่นไทยส่วนหนึ่งมีความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ไม่พร้อมมากขึ้นในปัจจุบันและอนาคต การสอนให้เท่าทันสังคมและสื่อที่ล่อลวงจึงเป็นสิ่งที่ครอบครัวและสังคมควรตระหนัก

(ข) การขาดการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ โดยสังคมไทยมีค่านิยมและความเชื่อเก่าเกี่ยวกับความรู้เรื่องเพศศึกษาและอนามัยเจริญพันธุ์ การวางแผนครอบครัว การลักลอบมีเพศสัมพันธ์ถือเป็นความท้าทาย หากการให้ความช่วยเหลือไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นไทยอาจลดความรุนแรงลงได้ยาก เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง และมีค่านิยมว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา การสอนให้รู้จักดูแลตนเองและป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมจึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ควรให้ความสำคัญ

(ค) ระบบการให้ความช่วยเหลือของสังคมยังไม่มีประสิทธิผลเพียงพอ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน การช่วยวัยรุ่นไทยให้รอดพ้นจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ส่วนใหญ่เป็นการแก้ไขปลายเหตุ กลุ่มเพื่อนที่รักกันแบบไม่ถูกทาง และปัญหาอาชญากรรม เช่น การล่อลวงละเมิดทางเพศ การถูกข่มขืน ปัญหาเหล่านี้เป็นภัยที่ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในวัยเด็กและวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่ยังขาดทักษะชีวิตในการป้องกันและการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากปัจจัยรอบด้าน การแก้ปัญหาโดยการตั้งรับเหมือนในอดีตที่ผ่านมา อาจไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ให้ลดลงในสังคมไทยได้มากนัก

จากการวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงข้างต้น เป็นการสนับสนุนให้เชื่อได้ว่า การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นนั้นมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายมิติ ทั้งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่เปลี่ยนไป การขาด

โอกาสเรียนรู้เรื่องเพศวิถีศึกษา การไม่สามารถเข้าถึง บริการสุขภาพที่เป็นมิตร การเข้าถึงสื่อทุกรูปแบบ ได้โดยไร้ขีดจำกัดในสังคมโลกไร้พรมแดน ส่งผลให้วัยรุ่นและเยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศเร็วขึ้น โดยขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดการฝึกฝนทักษะ ชีวิตที่จำเป็นในการดูแลปกป้องตนเอง ปัจจัยเหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญร่วมกับลักษณะพัฒนาการ ของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีความเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้มาก อีกทั้งยังมี ช่องว่างของนโยบายระดับประเทศที่ส่งผลกระทบต่อสภาพปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นไทย เช่น การขาดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนในการ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นที่เป็น เอกภาพในระดับชาติ โดยขาดกลไกการขับเคลื่อน และเชื่อมประสานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ ถึงกลไกเชื่อมประสานระดับท้องถิ่น^{13,15} ทำให้การ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นไทย ในช่วงเวลาที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อย่างไรก็ตาม ในช่วงสองสามปีที่ผ่านมา หน่วยงาน ระดับประเทศได้เข้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่าง จริงจังมากขึ้น มีพระราชบัญญัติ การป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559¹⁶ ที่ ช่วยให้วัยรุ่นมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารและความรู้ ได้รับการบริการอนามัยเจริญพันธุ์ ให้สถานศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนเรื่องเพศวิถีศึกษา จัดหา และพัฒนาผู้สอนให้สามารถสอนเพศวิถีศึกษา ให้ คำปรึกษาในเรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ตั้งครรภ์ในวัยรุ่นแก่นักเรียนหรือนักศึกษา และจัดให้มีระบบการดูแล ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียน หรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วย รูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง อีกทั้ง มีสวัสดิการ จัดหาครอบครัวทดแทนในกรณีที่วัยรุ่นไม่สามารถ เลี้ยงดูบุตรด้วยตนเองได้ โดยพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ได้กำหนดให้จัดตั้ง “คณะกรรมการป้องกัน

และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น” เพื่อกำหนด นโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เน้นมาตรการเกี่ยวกับการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นใน หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานของเอกชน ให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีเอกภาพและมี ประสิทธิภาพ ความร่วมมือของหน่วยงานหลาย ภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาตาม พระราชบัญญัตินี้ ถือเป็นแนวโน้มที่ดีในการลด ความรุนแรงของปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมมากกว่า ในอดีตที่ผ่านมา

แนวโน้มของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของ วัยรุ่นในสังคมโลกไร้พรมแดน

แนวโน้มของการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นว่า หากการแก้ไขปัญหานี้ยังเป็นลักษณะเดิม คือ เป็นลักษณะของการช่วยเหลือเชิงตั้งรับ แนวโน้มของความรุนแรงของปัญหาอาจเปลี่ยนแปลง ไม่มากนัก เนื่องจากปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมเป็น ปัญหาที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวโยงกับมิติต่างๆ ทั้งในระดับตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ การแก้ปัญหาจึงควรได้รับการแก้ไข ปัญหาอย่างจริงจังจากทุกภาคส่วน โดยเน้น การแก้ไขปัญหาในเชิงรุก ดังแนวโน้มที่สังคมไทยได้ ให้ความตระหนักร่วมกันมากขึ้น และมีแนวปฏิบัติ ของการช่วยเหลือที่มีความชัดเจนมากขึ้น แม้ว่าผล ที่เกิดขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา จะเห็นแนวโน้มของ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่ลดลง แต่ยังคงอาจไม่สามารถ แน่ใจได้ว่า ปัญหานี้จะลดความรุนแรงลงได้อย่าง มีนัยสำคัญและเป็นไปตามเป้าหมายของประเทศ

บทความนี้สนับสนุนการศึกษาที่ผ่านมา จำนวนมากที่ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของความ ร่วมมือจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งวัยรุ่นชาย และหญิง ครอบครัว ชุมชน และสังคม^{13,15,17} ให้เข้า

มาร่วมมือกันในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือในเชิงรุก เพราะสังคมโลกยุคการสื่อสารไร้พรมแดนได้เกิดขึ้นแล้วและยากที่จะควบคุมได้ในอนาคต อาจส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมมากขึ้น หากยังไม่มีมาตรการในการป้องกัน และช่วยเหลือวัยรุ่นกลุ่มนี้อย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นรูปธรรม ซึ่งพยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากในการป้องกันและแก้ไขปัญหาในเชิงบูรณาการ¹⁵ โดยใช้ศาสตร์หลายสาขา และทำงานเชื่อมโยงกันหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะพยาบาลเป็นบุคคลสำคัญในการทำงานเชิงบูรณาการทั้งในระยะต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทั้งพยาบาลชุมชน พยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช พยาบาลสูติศาสตร์ และพยาบาลครอบครัว โดยพยาบาลต้องทำงานประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในหน่วยงานเดียวกัน และกับต่างหน่วยงานทั้งในภาครัฐและประชาสังคม

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นถึงสถิติการเปลี่ยนแปลงของการตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา สวนทางกับการเกิดของทารกจากประชากรหญิงวัยอื่นที่ลดลง¹ แม้ว่าจำนวนวัยรุ่นไทยที่ตั้งครรรภ์จะมีแนวโน้มที่ลดลงเล็กน้อยในช่วงท้ายๆ แต่ยังเป็นระดับที่มีความรุนแรงและต้องร่วมกันแก้ไขปัญหายังอย่างต่อเนื่อง เพราะการคลอดของมารดาวัยรุ่นจำนวนมากในประเทศก่อให้เกิดคำถามถึงความพร้อมและคุณภาพชีวิตของเด็กเกิดใหม่ ซึ่งจะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้น ปัญหาที่เกิดกับวัยรุ่นและบุตรในครรรภ์จึงมีลักษณะของแนวโน้มที่น่าไว้วางใจและน่าเป็นห่วง เพราะการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นกลุ่มนี้ได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นและบุตรในครรรภ์ ครอบครัว เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศชาติ การป้องกันและให้ความช่วยเหลือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นสิ่งท้าทายให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจังและเกิดประสิทธิผล

การให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในสังคมโลกไร้พรมแดน

ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปเช่นไร เป็นความจำเป็นที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นจะต้องร่วมกันแก้ไข ปัญหาการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมให้ลดลงอย่างเป็นรูปธรรม เพราะปัญหาดังกล่าวได้สร้างความเสียหายให้กับสังคมในหลายมิติดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ทุกฝ่ายจึงควรตระหนักถึงการรับมือในการจัดการกับปัญหาวัยรุ่นตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในเชิงรุกที่จะแก้ไขปัญหาพฤติกรรมทางเพศอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวคิดจำนวนมากที่ได้ให้ความสำคัญกับการรับมือในการแก้ปัญหาดังกล่าว บทความนี้จะขอนำเสนอแนวทางการรับมือกับการตั้งครรรภ์วัยรุ่นในโลกไร้พรมแดนนี้ โดยมองถึงการป้องกันและให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม ดังต่อไปนี้

1. สร้างความเข้มแข็งในการจัดการในเรื่องเพศแก่เด็กและวัยรุ่น ให้เท่าทันต่อความเสี่ยงของภาวะตั้งครรรภ์ไม่พร้อม

แนวทางการป้องกันและให้ความช่วยเหลือ

1.1 เตรียมความพร้อมให้เด็กและวัยรุ่นให้มีความสามารถในการป้องกันการตั้งครรรภ์ โดยทุกคนต้องยอมรับว่า ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นปัญหาที่ไม่สามารถห้ามได้ ทุกฝ่ายจึงต้องช่วยกันให้ความรู้ในการใช้ทักษะชีวิตที่ยั่งยืน และ การป้องกันที่ถูกต้อง โดยควรพัฒนาหลักสูตรเพศศึกษาที่เน้นให้เด็กและวัยรุ่นเกิดกระบวนการคิดในการป้องกันการตั้งครรรภ์ให้มากขึ้น เพราะในสังคมโลกไร้พรมแดนนี้ ความรู้และทักษะชีวิตที่เป็นอยู่ของวัยรุ่นไทยอาจไม่เพียงพอในการป้องกันและการช่วยเหลือตนเองจากการตั้งครรรภ์ไม่พร้อม ทำอย่างไรเด็กและเยาวชนไทยจึงจะมีความรู้และทักษะในการจัดการกับสถานการณ์เรื่องเพศได้ ไม่นำไปสู่การตั้งครรรภ์ไม่พร้อม ซึ่งในปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ให้ความสำคัญกับ

การส่งเสริมให้เด็กและวัยรุ่นได้เรียนรู้การจัดการในสถานการณ์ทางเพศที่ถูกต้อง การสอนให้มีทักษะในการหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการ และได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะชีวิต ไม่กลับไปตั้งครรรค์ซ้ำ วัยรุ่นทั้งหญิงและชายควรได้รับความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการวางแผนครอบครัวและวิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสม โดยสามารถเข้าถึงการใช้ถุงยางเพื่อป้องกันทั้งการตั้งครรภ์และการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์และติดเชื้อเอชไอวี ดังนั้น การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการคุมกำเนิด จึงควรมีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและชีวิตประจำวันของวัยรุ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการสื่อสารในสังคมโลกไร้พรมแดน

1.2 สร้างความรู้เท่าทันการใช้สื่อออนไลน์ เพื่อลดความเสี่ยงการตั้งครรภ์ ซึ่งข้อมูลข่าวสารในโลกไร้พรมแดนมีความรวดเร็วและเข้าถึงความเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคลได้ง่ายขึ้นกว่าในอดีตมาก การที่วัยรุ่นได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการดูแลตนเองด้านสุขภาพทางเพศไม่ถูกชี้นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ร่วมกับการรู้เท่าทันข้อมูลที่มีลักษณะของการล่อลวง หรือมีความเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ จะเป็นกำแพงที่ช่วยป้องกันให้วัยรุ่นมีความปลอดภัยมากขึ้นจากการตั้งครรรค์ไม่พร้อม การให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่วัยรุ่นจึงมีความสำคัญมาก จะเห็นได้ว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างมากในการชี้นำสังคม เป็นตัวกลางเผยแพร่ข้อมูลที่คนเข้าถึงได้ง่าย ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งครรรค์และการทำแท้งของวัยรุ่น ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้ผลิตสื่อมีการผลิตสื่อที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และขจัดสิ่งยั่วยุจากสื่อ น่าจะเป็นแนวทางใหม่ที่สังคมควรให้ความสำคัญมากขึ้น เพราะสื่อออนไลน์เข้าถึงตัววัยรุ่นได้เร็วและมีผลอย่างมากต่อการสร้างความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม

ทางเพศที่มีความเหมาะสมขึ้นได้ ทั้งนี้ เพราะการให้ความช่วยเหลือโดยให้วัยรุ่นมีข้อมูลอย่างรอบด้าน จะช่วยให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองได้ดีขึ้น

2. สร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการป้องกันวัยรุ่นตั้งครรรค์ไม่พร้อม และให้การดูแลที่เหมาะสม

แนวทางการป้องกันและให้ความช่วยเหลือ

2.1 ส่งเสริมครอบครัวให้อบอุ่นเป็นการช่วยป้องกันวัยรุ่นตั้งครรรค์ไม่พร้อม โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมีความรักความผูกพันระหว่างกัน ผู้ปกครองของวัยรุ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมป้องกันการตั้งครรรค์ไม่พร้อม และช่วยเหลือแม่วัยใสให้เหมาะสม โดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิงอายุ 10-14 ปี ครอบครัวควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับการตั้งครรรค์ที่เกิดขึ้น และให้ความช่วยเหลือประคับประคองให้พ่อแม่วัยใสได้รับผิดชอบเลี้ยงดูบุตรของตนเองให้ดีที่สุด

2.2 ส่งเสริมการปรับตัวของพ่อแม่ในการเป็นผู้สื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น จากพัฒนาการทางด้านจิตใจและอารมณ์ของวัยรุ่นที่เปลี่ยนแปลงไป ได้ส่งผลกระทบต่อให้เกิดความไม่เข้าใจและปัญหาความขัดแย้งระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง ประกอบกับสังคมที่เปลี่ยนไปจากเดิม ผู้ปกครองควรสร้างความเข้าใจในตัววัยรุ่นและยอมรับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปให้ได้มากขึ้น ให้ความเป็นเพื่อนและยอมรับพฤติกรรม ของบุตรวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นเลือกที่จะคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากกว่าเพื่อนในวัยเดียวกัน ซึ่งเด็กในยุคปัจจุบันกล้าคิดกล้าทำมากขึ้น ทำให้ผู้ใหญ่ต้องปรับตัว โดยเน้นย้ำโลกยุคใหม่ที่เต็มไปด้วยภัยอันตรายรอบด้านให้วัยรุ่นเกิดความเข้าใจและรู้แนวทางในการดูแลตนเอง ทั้งการตั้งครรรค์ไม่พร้อมและปัญหาอื่นๆ ที่เป็นผลจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น พ่อแม่จึงควรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสื่อสารเรื่องเพศ

ที่ถูกต้องแต่เนิ่นๆ เพื่อลูกจะได้มีความรู้ความเข้าใจ และไม่อายที่จะมาปรึกษากับครอบครัว เป็นการลดช่องว่างของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นลง โดยปรับเปลี่ยนการสื่อสารในครอบครัวในลักษณะที่ตีกรอบ ถูกบังคับหรือเป็นการควบคุมความประพฤติของบุตรวัยรุ่นลง ทั้งนี้ การสนับสนุนให้พ่อแม่พูดคุยกับลูกเรื่องสุขภาพทางเพศและสัมพันธ์ทางเพศ เป็นหนึ่งในการขับเคลื่อนด้วยรูปแบบบูรณาการที่เรียกว่า “วงล้อแห่งความสำเร็จ” (Wheel of Success)¹⁵ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่น

2.3 การสร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของผู้ชายในสังคมไทย ครอบครัวควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูเด็กผู้ชายที่ต่างจากในอดีต การเข้าถึงเด็กผู้ชายเพื่อสร้างทัศนคติและความสัมพันธ์ทางเพศเชิงบวกตั้งแต่วัยเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อไม่ให้เด็กผู้ชายเติบโตมาโดยมีทัศนคติทางลบเรื่องเพศสัมพันธ์ ไม่มองเด็กผู้หญิงเป็นเพียงวัตถุทางเพศ การไม่ให้เกียรติและให้ความเคารพต่อตัวตน ร่างกาย และการตัดสินใจเรื่องเพศของฝ่ายหญิง การปฏิเสธใช้ถุงยางอนามัยหรือมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ควรมีการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือทั้งเด็กหญิงและเด็กชายตลอดจนผู้ปกครองของทั้งสองฝ่าย ที่สำคัญคือต้องให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการวางแผนครอบครัวและวิธีการคุมกำเนิดที่ทั้งสองฝ่ายตัดสินใจร่วมกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์ซ้ำ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้ผู้ชายและเด็กผู้ชายเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ให้เกิดประสิทธิผลในการปรับเปลี่ยนค่านิยมที่เหมาะสมกับวัยรุ่นไทยได้จริง เช่น การส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้ชาย สร้างค่านิยมให้ผู้ชายยอมรับการกระทำของตนเอง และแสดงความรับผิดชอบเมื่อมีการตั้งครรภ์ไม่พร้อมให้เด่นชัดขึ้นในสังคมไทย

3. สร้างชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันและช่วยเหลือการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่น

แนวทางการป้องกันและให้ความช่วยเหลือ

3.1 การช่วยให้วัยรุ่นได้รับสิทธิในการศึกษาและการประกอบอาชีพ วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ส่วนใหญ่จะถูกให้ออกจากโรงเรียนกลางคัน การช่วยเหลือวัยรุ่นเหล่านี้ได้กลับคืนสู่โรงเรียนให้สามารถศึกษาต่อได้ จะเป็นการช่วยลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางในการให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นกลุ่มนี้ให้ได้เรียนหนังสือและได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ให้ความสำคัญคุ้มครองตามสิทธิของเด็ก และให้การสงเคราะห์เรื่องรายได้และการดูแลบุตรตามสมควร ให้สามารถเลี้ยงดูบุตรได้โดยไม่ต้องออกจากโรงเรียน เพื่อให้วัยรุ่นได้รับการพัฒนาศักยภาพ มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และพึ่งพาตนเองได้ในอนาคต

3.2 ครูและโรงเรียนมีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือวัยรุ่นเรื่องเพศ นับตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตรเพศศึกษา และการสอนเพศศึกษาเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ในวิธีการที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของวัยรุ่นยุค generation z อีกทั้งให้การช่วยเหลือและคำปรึกษาเมื่อวัยรุ่นตั้งครรภ์ ทัศนคติและความเข้าใจของครูและนโยบายของโรงเรียนในการจัดการปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จึงมีความสำคัญอย่างมากในการช่วยเหลือให้นักเรียนได้รับข้อมูลเรื่องเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ ตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้อง ได้รับการคุ้มครองไม่ให้ถูกละเมิดทางเพศ และถูกบังคับหรือใช้ความรุนแรงภายในบ้านหรือนอกบ้าน การมีมุมมองทางสังคมเชิงบวกที่มองปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นอย่างรอบด้าน เป็นการจัดการปัญหาอย่างบูรณาการจากทุกมิติ เพื่อลดปัญหาการตั้งครรภ์และการคลอดในวัยรุ่นที่ไม่ปลอดภัย

4. มินโยบายที่ชัดเจนในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อม และมีระบบให้ความช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการป้องกันและให้ความช่วยเหลือ

4.1 มินโยบาย มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์และการคลอดในวัยรุ่นที่ชัดเจนและมีประสิทธิผลในระดับชาติ จากผลของการดำเนินการที่ผ่านมา พบว่า การปล่อยให้ผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นผู้ตีความและตัดสินใจเรื่องการสอนเรื่องเพศศึกษานั้น เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้วัยรุ่นในประเทศไทยได้รับความรู้และการศึกษาเรื่องเพศสัมพันธ์ในโรงเรียนแตกต่างกันและไม่เท่าเทียมกัน แม้ว่าจะมีนโยบายให้วัยรุ่นได้รับการศึกษาด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ แต่มีวัยรุ่นจำนวนมากในประเทศไทยที่ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษา เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์ได้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อชีวิตของวัยรุ่นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น ความร่วมมือของกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรมีการทำงานบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยเน้นผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างรอบด้าน (Comprehensive Sexuality Education) และให้ความสำคัญในการให้ความช่วยเหลือในสิทธิมนุษยชนที่วัยรุ่นกลุ่มนี้ควรได้รับ เช่น สิทธิการเข้าถึงการศึกษา สิทธิการมีสุขภาพที่ดี สิทธิในการถูกคุ้มครองและสิทธิในการดำเนินชีวิตที่ไม่มี ความรุนแรงและการเลือกปฏิบัติ และควรมีการใช้กฎหมายอย่างเข้มงวดขึ้น เช่น การมีเพศสัมพันธ์กับเด็กต่ำกว่า 15 ปี ผิดกฎหมาย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง อาทิ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงต่อเพศหญิง การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือสารเสพติดในเด็กและวัยรุ่น เป็นต้น

4.2 การปรับทัศนคติและวิธีคิดของผู้ให้บริการที่เป็นมิตรและเชิงบวก จากข้อมูลที่ผ่านมา พบว่า ปัญหาที่ทำให้วัยรุ่นไม่ไปใช้บริการขอรับคำปรึกษาและช่วยเหลือ มีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติทางลบของผู้ให้บริการต่อวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานด้วยท่าที่ไม่เป็นมิตร ซึ่งจากการถอดบทเรียน เรื่อง ความสำเร็จของโรงพยาบาลปทุมธานีในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือวัยรุ่นที่มีปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม¹⁷ พบว่า ความสำเร็จของการให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อมเกิดจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ (1) ระบบที่เน้นความเอื้ออาทร ความเป็นมิตรและมั่นใจในการให้ความช่วยเหลือ (2) ระบบครบวงจรในการให้ความช่วยเหลือ (3) ระบบที่ส่งเสริมให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือ (4) ระบบที่ผู้บริหารส่งเสริมเกื้อหนุนในการขับเคลื่อนอย่างจริงจังและทั่วทั้งองค์กร (5) ระบบการปรับเปลี่ยนทัศนคติเชิงบวกของบุคลากรในการให้ความช่วยเหลือ และ (6) ระบบที่มีการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายทุกระดับและพัฒนาระบบการส่งต่อที่ชัดเจน ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือวัยรุ่นที่มารับบริการ อนามัยการเจริญพันธุ์ จึงควรมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติในเชิงบวก ไม่ว่าจะเป็นการขอคำปรึกษาเรื่องเพศ การขอบริการคุมกำเนิดหรือดูยางนั้น เป็นวัยรุ่นที่ฉลาด รู้จักป้องกันก่อนที่จะเกิดปัญหา และมีความเป็นมิตรในการให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นตั้งครรภ์ไม่พร้อม ไม่ว่าจะเป็กรณีของการตั้งครรภ์ต่อหรือยุติการตั้งครรภ์ก็ตาม

4.3 นโยบายการให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาและการมีอาชีพที่มั่นคงแก่วัยรุ่นตั้งครรภ์ ปัญหาที่ผ่านมา พบว่า เมื่อวัยรุ่นตั้งครรภ์ ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันและถูกบังคับให้แต่งงาน ไม่ว่าจะวัยรุ่นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ทำอย่างไรจึงจะมีระบบและกลไกให้วัยรุ่นเหล่านี้ได้มีโอกาสในการ

ศึกษาที่สูงขึ้น เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่มั่นคงในอนาคตได้ ถือเป็นความท้าทายของรัฐบาลหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแก้ปัญหาให้กับเยาวชนของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ให้วัยรุ่นตั้งครรรค์ไม่พร้อมได้เรียนหนังสือต่อเพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.4 การกำหนดนโยบายหรือกฎหมายที่เน้นการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ นโยบายที่จะให้ความช่วยเหลือควรเน้นให้สอดคล้องกับความซับซ้อนและความหลากหลายของปัญหา โดยควรให้วัยรุ่นสาวสมัยใหม่เข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันและช่วยเหลือวัยรุ่นที่เสี่ยงต่อการตั้งครรรค์ไม่พร้อม เนื่องจากมุมมองบางอย่างของผู้ใหญ่ในยุคนี้อาจมีความไม่สอดคล้องกับยุคสมัย และวิถีชีวิตของสังคมรุ่นใหม่ที่เปลี่ยนโฉมไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น การให้คนหนุ่มสาวยุคใหม่มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการตั้งครรรค์วัยรุ่น จึงน่าจะเป็นวิธีที่มีประสิทธิผลและเหมาะสมมากที่สุดในการแก้ไขปัญหา

สรุป

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในโลกไร้พรมแดนนี้ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่มวัยรุ่นไทยมีความเสี่ยงต่อการเกิดการตั้งครรรค์ไม่พร้อมได้สูงขึ้นในอนาคต โดยแนวโน้มของสาเหตุที่ส่งเสริมให้วัยรุ่นไทยมีความเสี่ยงในการตั้งครรรค์ไม่พร้อมในอนาคตที่เพิ่มมากขึ้น ได้แก่ ความไม่เท่าทันข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะของการล่อลวง การขาดการสอนเรื่องเพศสัมพันธ์อย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ และระบบการให้ความช่วยเหลือของสังคมยังไม่มีประสิทธิผลเพียงพอ บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ตัววัยรุ่นเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และระดับประเทศ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นกลุ่มเสี่ยงนี้อย่างจริงจัง โดยเฉพาะ

การแก้ไขปัญหาในเชิงรุก โดยช่วยให้วัยรุ่น คู่สมรส และครอบครัวมีความรู้ด้านเพศศึกษาอย่างรอบด้านด้วยความเข้าใจและมีความสามารถในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ชุมชนและสังคมมีความสามารถในการป้องกันการตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควร และการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับวัยรุ่นตั้งครรรค์ไม่พร้อมในมิติต่างๆ ซึ่งเป็นการให้ความช่วยเหลือในเชิงรุกทั้งในระดับตัวบุคคล ครอบครัว ชุมชนและสังคม ซึ่งจะเป็นแนวทางของการรับมือในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือวัยรุ่นตั้งครรรค์ไม่พร้อมในเชิงรุกในประเทศไทยได้อย่างท้าทายมากขึ้นในยุคสังคมโลกไร้พรมแดน ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างไม่สามารถหยุดยั้งได้ในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น ความเข้าใจต่อสาเหตุและการป้องกันปัญหาดังกล่าว รวมถึงการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับวัยรุ่นตั้งครรรค์ไม่พร้อมนี้ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องเข้ามาช่วยกัน

REFERENCES

1. Bureau of Reproductive Health, Department of Health, Ministry of Public Health. Situation of reproductive health in adolescents and youth, year 2016 [online]. 2016 [cited 2017/7/30]. Available from: http://rh.anamai.moph.go.th/download/all_file/index/RH@2559.pdf (in Thai)
2. WHO. Adolescents: health risks and solutions [online]. 2014 [cited 2017/7/9]. Available from: <http://www.searo.who.int/thailand/factsheets/fs0027/en/>

3. Bureau of Technical and Knowledge Management, Department of Health, Ministry of Public Health. Problem management and prevention of adolescent pregnancy in participatory settings teen care. Bangkok: Office of the Veterans Affairs Publishing House, 2015. (in Thai)
4. Nithitantiwat, P. & Pataipakaipet, K. Unwanted pregnancy and abortion: Preventive guideline for adolescents. Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok, 2016; 32(2): 133-139. (in Thai)
5. Chirawatkul, S., et al. The study guidelines of preventive and solve the problem of unwanted teenage pregnancy in adolescence (Teen Mom). WHO Collaborating Center for Research and Training on Gender and Women Health, Khon Kaen University, 2011. (in Thai)
6. Chokthananukul, B. & Kamsuwan, K. Teens pregnancy: Social impact from the intra-generational perspective. Thai Population Journal, 2016; 4(2): 61-79. (in Thai)
7. UNFPA State of World Population. Teen mom, pregnancy challenge in adolescents [online]. 2013 [cited 2017/9/20]. Available from: <http://social.nesdb.go.th/social/Portals/0/State%20of%20Thailand%20Population%20Report%20on%20adolescent%20pregnancy.pdf> (in Thai)
8. Puanglek, V. Internet Pornography: Risk caution and prevention guideline against its effects on Thai youth. Executive Journal, 2011; 31(2): 223-231. (in Thai)
9. Khumtorn, L. "How to prevent unwanted teenage pregnancy?". Journal of Boromarajonani College of Nursing, Bangkok, 2014; 30(3): 97-105. (in Thai)
10. Pisitpaiboon, S. Deal with unwanted teenage pregnancy: Open your mind about sex in teens [online]. 2017 [cited 2017/8/28]. Available from: <http://www.thaihealth.or.th/partnership/Content/35575.html>. (in Thai)
11. WHO. Guidelines on preventing early pregnancy and poor reproductive health outcomes among adolescents in developing countries [online]. 2011 [cited 2017/8/27]. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK304954/>
12. UNICEF Thailand. Situation Analysis of Adolescent Pregnancy in Thailand [online]. 2015 [cited 2017/7/25]. Available from: https://www.unicef.org/thailand/tha/160705_SAAP_in_Thailand_report_TH.pdf (in Thai)
13. Department of Health, Department of Mental Health, Department of Disease Control, Ministry of Public Health. Quality standards for youth friendly health services (Integrated version) and self-assessment tool. Bangkok: Chao Chom Media and Print Materials Center, 2014. (in Thai)

14. The National Campaign to Prevent Teen pregnancy. Teen Pregnancy and Education [online]. 2010 [cited 2017/7/12]. Available from: <http://www.thenationalcampaign.org/why-it-matters/pdf/education.pdf>.
15. Chirawatkul, S. Integration model for prevention and dealing with teenage pregnancy. Thai Journal of Nursing Council, 2015; 30(2): 5-19. (in Thai)
16. Act for Prevention and Solution of the Adolescent Pregnancy Problem, B.E. 2559. (2016, March 31). Government Gazette. Vol. 133, Part 30 a, Page 1-9. (in Thai)
17. Kanungbutra, P., Ananpattiwet, S., Sangkaew, W., & Keerapong, P. The success system for counseling and helping unwanted teenage pregnancy, Pathumthani province. Journal of Nursing Science, Christian University of Thailand, 2016; 3(2): 133-144. (in Thai)